

2018

APRIL
MAJ
JUNI

lm
LUTHERSK MISSION
Bornholm

Rejsebrev fra Peru, side 2
Lidt historisk fra Østermarie, side 3
En veteran i juniorarbejdet,
side 4-5

Rejsebrev fra Peru

V / Gitte & Peter Westh Jensen, Nexø

Vi var 21 mennesker, der forventningsfulde satte os i flyet til Peru fredag 26. januar. Foran os lå knap 14 dages rundrejse i det store land – fortrinsvis med pit stop ved nogle af de steder, LM sammen med Norsk Luthersk Missions-samband har haft missionærer placeret over de sidste 30-40 år.

Det blev på alle måder en oplevelsesrig og spændende tur for os. Meget satte sig aftryk i hjerne og hjerte: det storladne landskab, den meget fattige, men farverige landbefolkning, den tynde luft i højderne, den spændende historie fra inka-tiden og – ikke mindst – mødet med de lutherske menigheder, som vi fik lov at besøge under vort ophold. Den taknemlighed og glæde, som de lokale kristne udtrykte over vort besøg – og de ønsker om forbøn, som de alle steder sendte med os hjem, det gjorde indtryk.

Menighederne er små

De har en spinkel – eller som i Puno

lige nu – slet ingen ledelse. De trænger virkelig til vore missionærers hjælp og til vores forbøn. På præstese-minariet og bibelskolen, SE-TELA, i Arequipa, hvor bl.a. Samuel Kofoed-Nielsen underviser, er der en pæn søgning til undervisningen, men de har behov for en akkreditering som en anerkendelse af uddannelsens standard. Og på CLET, som er kirkens bibelskole i Juliaca, har man igen påbegyndt korte bibelkurser efter to års pause, så

her er der behov for bøn om, at bibelskolen igen må vokse sig stærk, så undervisningsudbuddet på skolen kan forøges.

Katolicisme og naturreligion

Vi fik virkelig øjnene op for, hvor infiltreret den katolske tro er med den gamle naturreligion. Vi så fx under byen Juliacas store Kristus-figur på en bjerghøj eksempler på, hvordan familier kom og bragte offergaver til moder jord samtidig med, at de også tilbad Kristus på toppen af højen som en slags amulet-gud. Kærligheden til folket, landet og det enkelte medlem af kirken, vi traf på, lyste ud af vores kyndige og engagerede guide på turen, Roar Steffensen. Der er heller ingen tvivl om, at både Roar selv og de undervisningsvideoer, som han producerer til bibelskolerne og menighederne, er værdsat af kirkens folk derude. Det fik vi tydeligt at se. Vore missionærer gør virkelig en forskel.

LM's fodspor på Bornholm

V / Birger Pedersen, Rønne

150 år må sætte nogle spor, som vi stadig kan se i dag. Bortset fra missionshusene – både dem, vi stadig bruger, og dem, der er nedlagt, hvor finder vi så de spor? Det er naturligt at søge i Østermarie, hvor LM i mange år havde stor aktivitet.

På kirkegården i Østermarie har man bevaret disse tre gravstene over LMs missionærer Peder Koføed og Lorents P. Elleby samt hans søster Andrea E. Elleby. De står stadig som minder om LMs lange historie i Østermarie sogn. De levede og virkede i 1887, da der samtidig blev oprettet to andelsmejerier i Østermarie sogn, Broholm Andelsmejeri og Gadeby Andelsmejeri. Det sidste blev oprettet af en kreds af landmænd, som ikke ønskede, at mejeriet skulle være i drift om søndagen. Alle andre mejerier kørte hver eneste dag året rundt. Men indtil 1910 var Gadeby Andelsmejeri lukket om søndagen. Helt undgå søndagsarbejde kunne man ikke. Nogle landmænd havde ikke mulighed for at opbevare mælken så koldt, som det var nødvendigt. De måtte have lov til at komme med mælken om søndagen. Gadeby Andelsmejeri

blev nedlagt i 1963, da alle andelsmejerier blev samlet i Klemensker. Luthersk Mission skal selvfølgelig ikke have hele "æren" for, at der blev oprettet to andelsmejerier i Østermarie. Men ved oprettelsen 1887 hørte de fleste missionske gårdejere til Luthersk Missionsforening. Kort tid efter kom Evangelisk Luthersk Missionsforening til, og i årene omkring århundredskiftet blomstrede Indre Mission.

Allerede i 1863 – da vækkelsen ved P.C. Trandberg var på sit højeste – blev Peder Koføed opfordret til at begynde en kristen friskole. Han var tilsyneladende den eneste lærer for forholdsvist få børn i de 13 år, han havde skolen – fortrinsvis i sit eget hjem. Men i 1888 gav Peder Koføed grunden til en ny kristen friskole, som eksisterede helt til 1947. Gunnar Svendsen har blandt andre fortalt om sin tid i denne friskole. Den sidste lærerinde var Klara Lund, som senere oversatte Rosenius' skrifter. Så der er missionske minder i Østermarie

En veteran i juniorarbejdet

Interview med Ruben Due Pedersen, Rønne

Ruben som leder på juniorlejre

Jubilæer skal man huske at markere - reformationsjubilæet sidste år, og den 1. marts i år fylder LM 150 år. Men Ruben Due Pedersen kan også fejre sit eget lille jubilæum. I 35 år har han været i gang som juniorleder i Rønne og kan vel derfor kaldes en slags veteran.

Fortæl lidt om, hvordan du kom i gang som juniorleder.

Det begyndte for mere end 40 år siden. Vi var flyttet til Hillerød, hvor jeg først var konstabel i livgarden og senere kom på politiskolen i København. Jeg blev kontaktet af Børge Munk i Hillerød, om jeg ville være leder i en juniorkreds, som LM havde på Hillerødsholmskolen. Allerede da oplevede jeg, hvor givende det var at have med børn i den aldersgruppe at gøre og formidle det kristne budskab til dem. Da vi for 35 år siden flyttede til Rønne, var det derfor naturligt for mig at fortsætte med juniorarbejdet der, og det har jeg holdt ved siden.

Er det ikke ok at sige, man er blevet for gammel til at være juniorleder?

Jeg synes, at mange pensionerer sig selv for tidligt i børnearbejdet. Det kan godt være, at man ikke skal deltage i alle aktiviteter, når man kommer op i årene, men min erfaring er, at der ofte er god kontakt mellem børn og bedste-forældre-generationen. Vi har også oplevet, at ældre medarbejdere virkelig har kunnet fastholde børnene, når de fortalte fra Bibelen.

Hvad er det, der gør, at du stadig føler det som dit kald og har lyst og energi til netop juniorarbejdet?

Ind imellem kan man da miste modet, når man synes, at børnene er for urolige eller måske mangler respekt for det, der betyder noget for mig, f.eks. når der bliver grinet under bønner. Men når man også oplever, at børnene viser tillid og udfordrer en med gode spørgsmål, så bliver man igen klar over, hvor vigtig en opgave, man står i.

Kan du give et eksempel på det?

Vi prøver nogle gange at have stille bøn til junior. Vi beder børnene om at falde helt til ro og selv i stilhed bede et par minutter. Så kan der falde fuldstændig ro over hele flokken. En udtrykte det engang sådan: "Er tiden allerede gået? Jeg blev ikke færdig med at bede." Sådan en udtalelse giver mod på at fortsætte som juniorleder.

Hvad er der på programmet til junior i Rønne?

Vi har nok ikke fornyet os så meget. Det er f.eks. leg, spil, ture og kreative aktiviteter. Der er andagt hver gang, og ca. en gang om måneden har vi "Bibelguf" -

det vi tidligere kaldte for bibeltid. Klubben mødes om tirsdagen kl. 16.45-18.00 og er for 3.-5.klasse. Børneklubben og teenklubben samles også da. Første tirsdag i måneden inviteres både børn og forældre til møde i kredsen med efterfølgende fællesspisning.

Vil børn stadig komme til junior i LM?

Tilslutningen kan variere noget. Der er mange tilbud til børn, og der er brug for opbakning fra forældrene, hvis de skal holde ved i junior. Vi prøver at motivere børnene i børneklubben til at fortsætte i junior, når de skal i 3. klasse, men det kan af og til være svært at skulle over i en ny gruppe lige som for dem, der efter junior skal rykke op i teenklubben, fordi de går fra at være "store" til at være de "små".

De største konkurrenter er nok sportsklubberne. Vi synes også, at det er vigtigt, at børnene dyrker sport og får motivation, men ofte kolliderer det med at skulle gå til junior i LM.

Tidligere kunne de årlige teltmøder skabe kontakt til nye børn, når LM stillede teltet op og inviterede til børnemøder.

De er nu afløst af besøg af LM's "Børneboblen" - en varevogn med en masse legeaktiviteter og en pavillon, hvor der bliver holdt børnemøder. I Rønne har den været stillet op ved missionshuset nogle gange, men det skal nok være et mere centralt sted, hvis man skal komme i kontakt med flere børn.

De nye, der kommer med, er ofte via klassekammerater på Peterskolen.

I flere LM-kredse er alt børnearbejde nedlagt. Hvilke muligheder ser du for disse kredse?

I junior i Rønne har vi også børn fra andre dele af øen, men det kræver me-

get af forældrene at skulle køre dem. Derfor er det bedst, at arbejdet for børnene sker lokalt. Det kan være svært, hvis missionshuset er lukket, eller at LM kredsens medlemmer ikke selv har børn i den aldersgruppe. Her kan det være en ide at få kontakt med børn i nabolaget og holde børne- eller junior-møder i eget hjem. Måske kan man slå sig sammen med de andre missionsforeninger eller med den lokale kirke.

To generationer som lejrledere

Hvad betyder LM-lejren for børnene?

Lejrene har stadig stor betydning for børnene. Jeg har selv været leder på weekendlejre i mange år. Sidste sommer var jeg leder på juniorlejren og satser på at være det igen til sommer. Det er godt at få yngre ledere med, der har nye ideer, men man skal også passe på, at niveauet ikke bliver for højt. Så kan vi ældre ledere måske føle, at vi skal stoppe, men børn ønsker også at have ledere, der er lidt ældre. Husk derfor: Heller ikke her skal man pensionere sig selv for tidligt.

Norea Webradio

V / Birger Pedersen, Rønne

Du kan stadig høre kristen radio!

Og nu i 21 timer i døgnet –
Du finder os på IRadio, PC,
tablet og smartphone via linket:

webradio.norea.dk

På genhør!

Norea Mediemiission og
Luthersk Mission Bornholm

LUMI-Radio Bornholm eksisterer ikke mere

Det må vi beklageligvis konstatere. **Men der er stadig mulighed for at høre kristen radio.**

Som det fremgår af ovenstående annonce, skal man have internetadgang. Så går man ind på linket: **webradio.norea.dk**. Fra kl. 6 morgen til 3 nat – 21 timer i døgnet – sendes der forskellige programmer. På linket findes også en programoversigt, hvor man kan se, at der stadig er mulighed for at høre ”Vejen gennem Bibelen” og Hans Erik Nissen hver dag.

På lidt længere sigt bliver der også mulighed for at høre – og genhøre – udsendelser, der er lavet her på øen. Så den bornholmske accent vil ikke forsvinde helt. Der er nedsat en gruppe, som skal sørge for, at der bliver produceret udsendelser til webradioen fra Bornholm. Den består af Kenneth Gudbergsen, Preben Holm og Birger Pedersen.

lm
LUTHERSK MISSION
Bornholm

www.lm-bornholm.dk

Formand: Jørn Bech
T 4045 7160 - E formand@lm-bornholm.dk

Afdelingssekretær: Hakon Christensen
T 4050 9175 - E hc@dlm.dk

Kasserer: Thorkild Sonne Lund
T 5153 8113 - E thorkild.lund@gmail.com
Bank: 0650 5553110824
MobilePay: 10822

Missionskonsulent: Tove Bech Kofoed,
T 2077 2797 - E toverb@gmail.com

LM Kids: Helene Andersen
T 5695 8205
E helenedandersen@gmail.com

LM Between: Maria Legarth - T 48263025
E maria@lmbu.dk

LMU: Ungdomskonsulent Nikolaj Karkov
T 2279 7583. E nikolaj@lmbu.dk

LM-lejren: Strandvejen 16,
Pedersker, 3720 Aakirkeby, T 5697 8447
Mogens Keseler, T 5696 4636
E mail@lm-lejren.dk - H www.lm-lejren.dk

lumi genbrug

Sdr. Hammer 55, Nexø. Tlf. 5649 3211
Butiksleder tlf. 5238 1117

Åben: ma-fr 13-17 og lø 10-13.

Modtager (og afhenter) gerne brugte effekter – også dødsboer.
Se www.lumigenbrug.dk

Rådgivning og terapi-samtaler på Bornholm

v/ Ellen Esmarch Pedersen

Mobil: 6178 7783

Hjemmeside:

www.ellenesmarch.dk

LM's Sekretariat:

Industrivænget 40, 3400 Hillerød

T 4820 7660 E dlm@dlm.dk.

H www.dlm.dk

Giro 542 7754. Bank 2230 - 010007834

Lokale jubilæumsarrangementer

Dato	Sted	Emne	Kort personskildring
22. april	Østermarie	LM's sangtradition Taler: Christina Nissen	Lorents Peter Elleby
10. maj	Aakirkeby	LM og international mission Taler: Svend Åge Jacobsen	Kaj Pedersen
3. juni	Østerlars	LM og kvinderne Interview med Bodil Thorsen	Martha Vilhelmine Mortensen

Fællesskab

V/ *Janne Jensen, Lobbæk*

"Se hvor stor kærlighed Faderen har vist os, at vi må kaldes Guds børn, og vi er det" (1 Johs. 3,1).

Fællesskab med Gud

Tænk hvor fantastisk at blive mødt med dette herlige budskab. Gud ønsker fællesskab med dig, ja han har gjort alt for, at dette fællesskab kan blive til virkelighed. Gud slog ikke hånden af os, selvom vi syndede mod ham, men ofrede sin egen søn for at genskabe fællesskabet med sig.

"Herren selv går foran dig, han vil være med dig, han vil ikke lade dig i stikken og ikke svigte dig; vær ikke bange, og lad dig ikke skræmme." (5 mos 31,8).

Meget kan gøre dig urolig og skræmme dig i denne verden, men du har altid et sted at gå hen. Du er aldrig alene. Gud – din himmelske far - følger hvert af dine skridt.

Fællesskab med hinanden

Ud over at Gud følger os, har han givet

os kristne brødre og søstre at følges med. I det kristne fællesskab kan vi støtte og opmuntre hinanden på vejen mod målet. For mig er det en stor rigdom at have kristne venner og familie, som jeg kan dele sorger og glæder med. Når livet har været vanskeligt, har jeg ofte sendt en sms – "vil I ikke være med til at bede for ... " – eller jeg får en sms med en forespørgsel om forbøn for et eller andet. Dette giver for mig livet en dybere dimension. Vi deler liv i bevidstheden om, hvor vi kan hente hjælp. På den måde føler jeg aldrig, at jeg er helt alene.

Et evigt fællesskab

For nylig blev jeg standset for, at dette fællesskab jo ingen ende har. For som kristne fortsætter vores fællesskab ud over tidens grænse. Døden skiller os for en stund fra dem, vi har kær. Men som kristne er det ikke et farvel for altid, men et på gensyn. I himlen skal jeg igen møde dem, jeg mistede her på jord. Derfor er det så vigtigt, at vi omslutter hinanden i forbøn og beder om, at vi må blive bevaret på vejen, der fører hjem til vores far i himlen. Jeg kan ikke ha' omsorg for hele verden, men Gud har på en særlig måde mindet mig om mennesker, jeg skal tage mig af, bede for, og det, er jeg sikker på, også gælder dig. Gør brug af det kristne fællesskab. Her er stor velsignelse at hente.

Luthersk Mission (LM) er en evangelisk-luthersk forening, hvis formål er at forkynde Bibelens budskab, så mennesker kommer til tro på Jesus som Guds søn og verdens frelser.

LM på Bornholm arbejder ud fra ni missionshuse fordelt ud over øen.
www.lm-bornholm.dk

Redaktion: Peter Krak
e-mail: jytteogpeter@krak.nu
Tlf.: 5697 5085 / 2979 8386

Forside: Fra gudstjenesten i Arequipa 28. jan.

Oplag: 500 eks.

Tryk: Onlineprinters